

Digitaaliset taidot ja osaaminen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa

Uudet lukutaidot -kehittämishjelma

Päivi Leppänen, Opetushallitus

Sari Murtonen, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

Digi arkeen -neuvottelukunnan kokous 13.09.2022

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Lapsilla ja nuorilla on oikeus digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen

- Digitaaliset taidot ja osaaminen on kansalaistaito, jota tarvitaan oppimisessa, arjessa, työelämässä ja yhteiskunnallisessa osallistumisessa.
- Osaaminen kuvataan varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteissa laaja-alaisena osaamisena, jota opitaan kaikilla oppimisen alueilla ja kaikissa oppiaineissa.
- Tutkimus- ja selvitystieto osoittaa, että yhdenvertaisuus ei ole toteutunut. (mm. Digiajan peruskoulu, ICILS 2019 ja 2021)

Uudet lukutaidot -kehittämishjelma 2020-2023

- Vahvistetaan lasten ja nuorten digitaalista osaamista, tieto- ja viestintäteknologista osaamista, medialukutaitoa ja ohjelmointiosaamista varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa.
- Osa laajempaa opetus- ja kulttuuriministeriön Oikeus oppia -kehittämishjelmaa, jolla vahvistetaan kasvatuksen ja opetuksen laatua ja tasa-arvoa hallitusohjelmaan sisältyvien linjausten mukaisesti.
- Opetushallitus (OPH) vastaa digitaalisen osaamisen (varhaiskasvatus ja esiopetus) ja tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen (perusopetus) kokonaisuudesta. Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) vastaa medialukutaidon ja ohjelmointiosaamisen kokonaisuuksista.

Toimenpiteet 2020–2023

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa hyvän pedagogisen toiminnan kuvaus Perusopetuksessa oppilaan hyvän ja edistyneen osaamisen kuvaukset

- Osakokonaisuudet: digitaalinen osaaminen ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, medialukutaito ja ohjelmointiosaaminen
- Kuvausten versio 2 julkaistiin kesäkuussa 2022

Osaamisen kuvausten käyttöönoton tuki

- Esimerkkisisältöjä ja muita tukimateriaaleja
- Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille: Vuonna 2021 saajia 46 ja vuonna 2022 saajia 112 (yht. 12 milj.)
- Koulutuksellinen tuki

Osaamisen kuvaukset

Tavoitteena on, että opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjät päivittävät kuvaukset paikallisiin suunnitelmiin ja strategioihin

- Tukevat pedagogisen toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia. Kuvaukset konkretisoivat varhaiskasvatussuunnitelman sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteita.
- Ilmaisevat, millainen pedagoginen toiminta edistää taitoja varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa ja mitä oppilaiden tulisi osata vuosiluokilla 1—2, 3—6 ja 7—9.
- Muodostavat jatkumon varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen
--> vähitellen kehittyvän ja kumuloituvan osaamisen polku

Osaamisen kuvaukset ovat saaneet kiittävän vastaanoton. Kuvaukset ovat herättäneet kiinnostusta myös kohderyhmää laajemmin.

--> Mahdollisuus merkittävään vaikuttavuuteen.

DIGITAALINEN OSAAMINEN / TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGINEN OSAAMINEN

KÄYTÄNNÖN TAIDOT
JA OMA TUOTTAMINEN

TEKNISET PERUSTAIIDOT

TOIMINTA ERI
YMPÄRISTÖISSÄ

TUOTTAMINEN

VASTUULLISUUS
JA TURVALLISUUS

VASTUULLISUUS

TURVALLISUUS

ERGONOMIA

TIEDONHALLINTA SEKÄ
TUTKIVA JA LUOVA
TYÖSKENTELY

TIEDONHALLINTA

TUTKIVA JA LUOVA
TYÖSKENTELY

VUOROVAIKUTUS

YHTEISÖLLISYYS JA
OSALLISUUS

MEDIALUKUTAITO

MEDIAN TULKINTA JA ARVIOINTI	MEDIAN TUOTTAMINEN	TOIMINTA MEDIAYMPÄRISTÖISSÄ
MEDIASISÄLTÖJEN TULKINTA	LUOVA ILMAISU	TURVALLISUUS
MEDIAN VAIKUTUSTEN YMMÄRTÄMINEN	VAIKUTTAMINEN	VASTUULLISUUS
MEDIA TIETOLÄHTEENÄ	TIEDON VÄLITTÄMINEN	HYVINVOINTI
MINÄ MEDIAN KÄYTTÄJÄNÄ	MINÄ MEDIAN TUOTTAJANA	HYVÄ VUOROVAIKUTUS

OHJELMOINTIOSAAMINEN

OHJELMOINNILLINEN
AJATTELU

LOGGINEN AJATTELU JA
TIEDON KÄSITTELY

ONGELMIEN
RATKAISEMINEN JA
MALLINTAMINEN

OHJELMOINTIIN
LIITTYVÄ TOIMINTA,
KÄSITTEET JA
PERUSRAKENTEET

TUTKIVA TYÖSKENTELY
JA TUOTTAMINEN

YHTEISKEHITTelyn
PROSESSIT

LUOVA TUOTTAMINEN

OHJELMOINTI
OPPIMISEN VÄLINEENÄ

KÄYTÄNNÖN TAI DOT

OHJELMOIDUT YMPÄRISTÖT
JA NIISSÄ TOIMIMINEN

OHJELMOITU
TEKNOLOGIA ELÄMÄN
ERI OSA-ALUEILLA

OHJELMOIDUN
TEKNOLOGIAN
VAIKUTUKSET ARJESSA

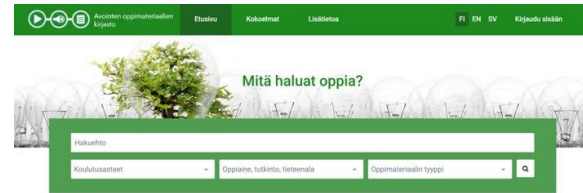
Osaamisen kuvausten ja tukimateriaalin tarkastelu

Lue lisää

www.uudetlukutaidot.fi

www.aoe.fi

Tutkimus- ja selvitystietoa

[Digiajan peruskoulu I ja II](#)

[ICILS](#)

[DigiVOO](#)

[Raportti luokanopettajien käsityksistä monilukutaidosta 2019](#)

Ota yhteyttä!

Medialukutaito ja ohjelmointiosaaminen, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

- Sari Murtonen, projektiasiantuntija (medialukutaito), puhelin: 029 533 8018.
- Sasu Leinonen, projektiasiantuntija (ohjelmointiosaaminen), puhelin: 029 5338066.
Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@kavi.fi

Digitaalinen osaaminen, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, Opetushallitus

- Päivi Leppänen, hankekoordinaattori, puhelin: 029 533 1941.
Sähköposti on muotoa etunimi.sukunimi@oph.fi